

srijeda, 15. siječnja 2020.

P9_TA(2020)0008

Godišnje izvješće o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike –
godišnje izvješće (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir godišnje izvješće Vijeća Europskom parlamentu o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici,
- uzimajući u obzir glavu V. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda i Helsinški završni akt Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) iz 1975.,
- uzimajući u obzir Sjevernoatlantski ugovor iz 1949. i zajedničku deklaraciju o suradnji EU-a i NATO-a od 10. srpnja 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o političkoj odgovornosti ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir globalnu strategiju Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz 2016.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 7. lipnja 2017. naslovljenu „Strateški pristup otpornosti u vanjskom djelovanju EU-a” (JOIN(2017)0021),
- uzimajući u obzir Izjavu iz Sofije od 17. svibnja 2018. i zaključke Vijeća o proširenju i stabilizaciji te procesu pridruživanja od 26. lipnja 2018. i 18. lipnja 2019.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju A/RES70/1 Opće skupštine Ujedinjenih naroda pod nazivom „Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030.” od 25. rujna 2015.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju br. 1325 Vijeća sigurnosti UN-a kojom je 2000. uspostavljen Program za žene, mir i sigurnost,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 15. studenoga 2017. Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD) o Istočnom partnerstvu uoči sastanka na vrhu u studenome 2017. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0054/2019),

---

⁽¹⁾ SL C 210, 3.8.2010., str. 1.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0440.

srijeda, 15. siječnja 2020.

- A. budući da Parlament ima dužnost i odgovornost da provodi demokratski nadzor nad zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom (ZVSP) i zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom (ZSOP) te bi trebao steći potrebna i djelotvorna sredstva za izvršavanje te uloge;
- B. budući da vanjsko djelovanje EU-a izravno utječe na dobrobit njegovih građana, u EU-u i izvan njega, i nastoji zajamčiti sigurnost i stabilnost uz promicanje europskih vrijednosti slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava; budući da vjerodostojnost Europske unije kao globalnog aktera za mir i sigurnost počiva na njezinu praktičnom pridržavanju svojih vrijednosti, te da je stoga vanjska politika koja se vodi vrijednostima u izravnom interesu Unije;
- C. budući da Europska unija svoje temeljne vrijednosti može promicati samo pod uvjetom da se one štite i poštuju u svim državama članicama;
- D. budući da trenutačno svjedočimo povlačenju tradicionalnih partnera sa svjetske pozornice, povećanju pritiska na multilateralnu suradnju i institucije te porastu samouvjerenosti regionalnih sila;
- E. budući da se strateško okružje Unije već neko vrijeme pogoršava, što znači da je potreba za snažnijom Europom koja u pogledu svojih vanjskih odnosa djeluje na jedinstven način hitnija nego ikad prije kako bi se suočila s brojnim izazovima koji izravno ili neizravno utječu na sigurnost njezinih država članica i građana; budući da pitanja koja utječu na sigurnost građana EU-a uključuju: oružane sukobe na istočnim i južnim granicama europskog kontinenta i nestabilne države; terorizam te posebno džihadizam, kibernetičke napade i kampanje dezinformiranja; strano uplitanje u europske političke i izborne postupke; širenje oružja za masovno uništenje i dovođenje u pitanje sporazuma o neširenju oružja; pogoršanje regionalnih sukoba koji su doveli do prisilnog raseljavanja i nekontroliranih migracijskih tokova; napetosti u opskrbi država članica energijom; natjecanje u pogledu prirodnih resursa, energetska ovisnost i energetska sigurnost; porast organiziranog kriminala na granicama i u Europi; slabljenje napora u pogledu razoružanja; klimatske promjene;
- F. budući da je džihadizam danas jedan od glavnih sigurnosnih izazova za javnu sigurnost u EU-u te da zahtijeva brz, odlučan i koordiniran odgovor, i na unutarnjem i na vanjskom planu;
- G. budući da se nijedna država članica ne može sama suočiti s bilo kojim od izazova s kojima se suočavaju europski kontinent i njegovo blisko okružje; budući da se treba poštovati i jamčiti načelo ravnopravnosti država članica u oblikovanju vanjske i sigurnosne politike i djelovanja EU-a; budući da bi trebalo poštovati ovlasti nacionalnih parlamenata u području vlastite vanjske i sigurnosne politike; budući da ambiciozna, vjerodostojna i učinkovita zajednička vanjska politika mora počivati na odgovarajućim financijskim resursima te na pravodobnom i odlučnom djelovanju EU-a; budući da se vanjskopolitički instrumenti EU-a trebaju koristiti na koherentniji i kohezivniji način;
- H. budući da je multilateralizam jedino jamstvo mira, sigurnosti te održivog i uključivog razvoja u iznimno polariziranom međunarodnom okružju; budući da su u opasnosti njegovi temelji kad se u pitanje dovode ili zloupotrebljavaju univerzalna pravila i vrijednosti, uključujući temeljna ljudska prava, međunarodno pravo i humanitarno pravo; budući da je multilateralizam u središtu pristupa Europske unije njezinoj zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici kako je utvrđena u Ugovoru o Europskoj uniji;
- I. budući da se svijet suočava s globalnom smjenom sila, pri čemu je geopolitičko natjecanje vodeći trend u vanjskoj politici, što zahtijeva ujedinjene, brze i odgovarajuće mehanizme i sposobnost reagiranja; budući da EU većinom nije prisutan u toj globalnoj smjeni sila i geopolitičkom natjecanju zbog nedostatka ujedinjenosti među njegovim državama članicama;
- J. budući da rastući državni akteri i nove gospodarske snage nastoje potencijalno destabilizirati globalne i regionalne ambicije i ugroziti mir i stabilnost u europskom susjedstvu, s nepredvidivim posljedicama za mir te europsku i svjetsku sigurnost; budući da se Europa u pogledu donošenja odluka izlaže opasnosti od toga da bude marginalizirana te da stoga bude u izrazito nepovoljnom položaju; budući da taj globalni preustroj olakšava pojavu autokratskih vođa, nasilnih nedržavnih aktera i narodnih prosvjednih pokreta;

srijeda, 15. siječnja 2020.

- K. budući da je sigurnosno okruženje u EU-u, koje ovisi o miru i stabilnosti u susjedstvu, nestabilnije, nepredvidljivije, složenije i osjetljivije na vanjski pritisak, koji se već pojavljuje u obliku hibridnog ratovanja, uključujući neprijateljsku propagandu Rusije i drugih aktera te porast prijetnji radikalnih terorističkih skupina, koji koče EU u ostvarivanju suvereniteta i strateške autonomije; budući da nestabilnost i nepredvidivost na granicama EU-a i u bliskom susjedstvu predstavljaju izravnu prijetnju za sigurnost kontinenta; budući da su unutarnja i vanjska sigurnost neraskidivo povezane; budući da taj vanjski pritisak ima i fizičku i internetsku dimenziju; budući da dezinformacije i drugi oblici stranog uplitanja vanjskih snaga predstavljaju ozbiljan rizik za europski suverenitet i ozbiljnu prijetnju stabilnosti i sigurnosti Unije;
- L. budući da su socioekonomska nejednakost, represija, klimatske promjene i manjak participativne uključenosti vodeći uzroci globalnog sukoba; budući da su 2015. sve države članice UN-a usvojile ciljeve održivog razvoja kako bi se utvrdio plan za ravnopravnu, pravednu, održivu i uključivu globalnu suradnju;
- M. budući da učinci klimatskih promjena imaju sve ozbiljnije učinke na različite aspekte ljudskog života, mogućnosti razvoja te svjetski geopolitički poredak i globalnu stabilnost; budući da će oni s najmanje sredstava za prilagodbu klimatskim promjenama biti najviše pogođeni njihovim učincima; budući da bi se vanjska politika EU-a trebala više usredotočiti na promicanje multilateralnih aktivnosti suradnjom na konkretnim pitanjima koja se odnose na klimu, izgradnjom strateških partnerstava te jačanjem suradnje i međudjelovanja između državnih i nedržavnih aktera, uključujući one koji najviše doprinose globalnom onečišćenju;
- N. budući da se u svijetu događa korak natrag kad je riječ o ljudskim pravima; budući da narodi u svim regijama svijeta, kad ih iznevjere vlastite vlade, u Europi traže potporu kako bi se zajamčilo poštovanje njihovih ljudskih prava;
- O. budući da je politika proširenja EU-a djelotvoran vanjskopolitički instrument Unije; budući da je europska politika susjedstva (EPS) ključan instrument u pogledu istočnih i južnih susjeda EU-a;
- P. budući da se očekuje da će se više od polovine svjetskog rasta stanovništva do 2050. dogoditi u Africi, što predstavlja 1,3 milijarde od očekivanih 2,4 milijarde više ljudi na planeti; budući da će koncentracija tog rasta u nekima od najsiromašnijih zemalja zajedno s učincima klimatskih promjena dovesti do niza novih izazova koji će, ako se ne počnu rješavati već sada, imati iznimno problematične posljedice i za te zemlje i za Uniju; budući da izvješće Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) iz 2019. uključuje podatke za dodatnih 2,5 bilijuna USD godišnje kako bi se postigli ciljevi navedeni u UN-ovu Programu održivog razvoja do 2030.;
- Q. budući da bi, s obzirom na krah važnih sporazuma o kontroli naoružanja i razoružanju – kao i na „tehnologije u nastajanju” kao što su kiberte tehnologija i autonomno oružje – razoružanje, kontrola naoružanja i neširenje oružja trebali postati jedna od glavnih tema vanjske i sigurnosne politike EU-a; budući da se Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP⁽³⁾ mora preispitati i ažurirati tako da se strogo primjenjuju kriteriji i uspostavi mehanizam sankcioniranja;

Multilateralizam u opasnosti: hitna potreba za snažnijom i ujedinjenom Europom

1. podsjeća da u trenutku kada konkurentne sile sve više dovode u pitanje globalni poredak utemeljen na pravima, mi kao Europljani moramo braniti univerzalne vrijednosti, pravila i načela, posebno multilateralizam, međunarodno pravo, vladavinu prava, demokraciju, poštovanje ljudskih prava, temeljne slobode, slobodnu i pravednu trgovinu, nenasilno rješavanje sukoba i zajedničke europske interese – unutar i izvan EU-a; naglašava da Europska unija, kako bi zadržala vjerodostojnost kao nositelj univerzalnih vrijednosti poput demokracije, mora poduzeti mjere koje su u skladu s njezinim načelima;

⁽³⁾ SL L 335, 13.12.2008., str. 99.

srijeda, 15. siječnja 2020.

2. naglašava da multilateralizam mora biti u središtu naporâ EU-a za sprečavanje, ublažavanje i rješavanje sukoba koji se temelje na normama i načelima međunarodnog prava, Povelje UN-a i Helsinškog završnog akta OEES-a iz 1975. te da oni predstavljaju najbolji način jamčenja transnacionalnog političkog dijaloga, mira i stabilnoga globalnog poretka; ističe da čvrsto vjeruje da u znatno pogoršanom strateškom okruženju Unija i njezine države članice imaju sve veću odgovornost za pridonosenje globalnoj sigurnosti;

3. ističe da je multilateralizam kamen temeljac vanjske i sigurnosne politike EU-a te da predstavlja najbolji način jamčenja mira, sigurnosti, ljudskih prava i blagostanja; ističe da se tim pristupom ostvaruju koristi za ljude u Europi i diljem svijeta; prepoznaje trostruki pristup multilateralizma koji se temelji na sljedećim načelima: podupiranju međunarodnog prava i osiguravanju da se djelovanje EU-a temelji na pravilima i normama međunarodnog prava i suradnje, širenju multilateralizma u novu globalnu stvarnost koja potiče kolektivni pristup i uzima u obzir potencijal iskorištavanja normativnog kapaciteta EU-a, autonomije i utjecaja u međunarodnim organizacijama te očuvanju i širenju njihova utjecaja i reformiranju međunarodnih organizacija kako bi bile multilateralne i svrsishodne; nadalje uviđa da se, kako bi multilateralizam bio učinkovit, mora riješiti pitanje nejednakosti u moći između državnih i nedržavnih aktera; pozdravlja djelovanje Unije zbog njezine odlučne potpore Pariškom sporazumu, regionalnim mirovnim sporazumima i nuklearnom razoružanju;

4. izražava žaljenje zbog postupnog povlačenja Sjedinjenih Američkih Država iz multilateralnog svjetskog poretka, odnosno povlačenja iz Pariškog sporazuma, Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP), Vijeća UN-a za ljudska prava i UNESCO-a i njihove odluke o obustavi financiranja Agencije Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA); snažno podupire očuvanje i potpunu provedbu ZSAP-a kao sastavnog dijela globalnog multilateralnog poretka i programa neširenja nuklearnog oružja te doprinos regionalnoj sigurnosti na Bliskom istoku; odbacuje jednostrano ekstrateritorijalno ponovno nametanje sankcija od strane Sjedinjenih Američkih Država slijedom njihova povlačenja iz ZSAP-a kao neprihvatljivo uplitanje u legitimne gospodarske i vanjskopolitičke interese EU-a; poziva EU i njegove države članice da ojačaju svoje zajedništvo, odvratanje i otpornost prema sekundarnim sankcijama iz trećih zemalja i da budu spremni donijeti protumjere protiv svake zemlje koja ugrožava legitimne interese EU-a preko sekundarnih sankcija;

5. izražava svoje žaljenje zbog toga što se transatlantsko partnerstvo suočava s brojnim izazovima i preprekama, ali i dalje ostaje neophodno za sigurnost i prosperitet obiju strana Atlantika; žali zbog postupnog povlačenja SAD-a iz multilateralnog svjetskog poretka utemeljenog na pravilima;

6. ponovno poziva države članice da podrže reformu sastava i načina funkcioniranja Vijeća sigurnosti; naglašava da je EU predan jačanju uloge Ujedinjenih naroda na međunarodnom planu;

7. traži snažniju, ujedinjenu, proaktivnu i učinkovitu Europsku uniju s razrađenijom strategijom, posebno s obzirom na to da je novi europski politički ciklus tek započeo i da je vanjska i sigurnosna politika EU-a podložna promjenama; smatra da nijedna država članica EU-a ne može samostalno pružiti učinkovit odgovor na današnje globalne izazove; naglašava potrebu za tim da europska suradnja ima utjecaj na svjetskoj razini, što zahtijeva ujedinen pristup i ne bi bilo moguće da je EU podijeljen; poziva EU da pojača napore za zaštitu interesa i vrijednosti djelujući kao pouzdan međunarodni partner; smatra da je važno potaknuti djelotvornost EU-a i provedbene ovlasti na međunarodnoj razini te traži da se institucije EU-a usmjere na djelovanje u čijem su središtu građani te da djeluju u interesu stanovništva; ističe da bi EU trebao priopćivati političke ciljeve, prioritete i zadaće koji omogućuju interakciju s građanima te su usmjereni na ljude, a ne na procese, ostvaruju opipljive rezultate i ne povećavaju birokraciju; poziva EU da poboljša dijalog s vladinim i nevladinim akterima trećih zemalja kad izrađuju političke prijedloge s međunarodnom dimenzijom kako bi se EU-u omogućilo da nastupa jednoglasno;

8. ponovno ističe hitnu potrebu za jačanjem otpornosti i neovisnosti EU-a jačanjem ZVSP-a koji je posvećen miru, regionalnoj i međunarodnoj sigurnosti, ljudskim pravima, socijalnoj pravdi, temeljnim slobodama i vladavini prava u EU-u, njegovu susjedstvu i diljem svijeta; naglašava da vjerodostojnost EU-a u svijetu ovisi o zaštiti i poštovanju tih načela; smatra da bi taj ojačani ZVSP trebao biti dosljedniji i uključivati ne samo tradicionalnu meku silu nego i snažan ZSOP, učinkovitu politiku sankcija i prekograničnu suradnju u borbi protiv terorizma; ponavlja svoj poziv na brzo usvajanje mehanizma sankcija EU-a za ljudska prava (tj. EU-ove verzije „Zakona Magnicki”) kojim se omogućuju ciljane sankcije protiv pojedinaca koji imaju ulogu u teškom kršenju ljudskih prava;

srijeda, 15. siječnja 2020.

9. vjeruje da Europska unija treba postati vjerodostojan i učinkovit globalni akter kako bi mogla preuzeti globalnu odgovornu, opipljivu, proaktivnu i istaknutu vodeću ulogu na međunarodnoj sceni te iskoristiti svoj politički potencijal za promišljanje i djelovanje kao geopolitička snaga sa smislenim učinkom, uz istodobnu zaštitu i promicanje ciljeva iz članka 21. UEU-a, njegovih općih načela i pravila, zajedničkih vrijednosti, počevši s mirom i ljudskim pravima, te interesa u svijetu, i to pomaganjem u rješavanju sukoba diljem svijeta i oblikovanjem globalnog upravljanja; ponovno potvrđuje potrebu za osiguranjem strateške autonomije EU-a, posebno poboljšanog odlučivanja, kapaciteta i odgovarajućih obrambenih sposobnosti, priznatih u globalnoj strategiji EU-a koju su u lipnju 2018. potvrdile čelnici 28 država i vlada, te kojom se želi promicati sposobniji i neovisniji EU u vrijeme sve većeg geopolitičkog natjecanja;

10. u potpunosti podržava odluku predsjednice Komisije o preoblikovanju izvršne vlasti EU-a u „geopolitičku Komisiju” čiji je fokus na izgradnji vjerodostojnog vanjskog aktera koji će sustavno rješavati pitanja vanjskog djelovanja; pozdravlja predanost potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da koordinira vanjsku dimenziju djelovanja Komisije i osigura bolju povezanost unutarnjih i vanjskih aspekata naših politika; naglašava da bi se stoga od geopolitičke Komisije očekivalo da usvoji proaktivan pristup umjesto pristupa odgovora na globalna pitanja te da sljedeći višegodišnji financijski okvir (VFO) odražava taj mandat; u tom pogledu smatra da bi Europska unija trebala težiti tome da postane odlučniji akter, ne dovodeći u pitanje svoj položaj normativne sile; naglašava da bi geopolitička Komisija trebala štiti svoje interese uz potpuno poštovanje međunarodnog prava i vlastitih vrijednosti; ističe da bi EU trebao uključiti sve ovlasti koje se temelje na duhu suradnje i otvorenosti te istodobno zadržati pravo otpora kad je na to primoran;

11. ponovno potvrđuje svoju predanost globalnoj strategiji EU-a kao odlučnom iskoraku iz *ad hoc* upravljanja kriznim situacijama prema integriranom pristupu za vanjsku politiku Europske unije; smatra da bi strateška revizija Globalne strategije EU-a bila pravodobna i potrebna, posebno u svjetlu nekih dubokih geopolitičkih promjena koje su se dogodile od njezina donošenja (politička razilaženja diljem transatlantskog partnerstva, pojava novih, odlučnijih sila kao što je Kina, pogoršanje klimatske situacije itd.), a sve to ostavlja ozbiljne posljedice na vanjskopolitičke ciljeve Unije i sveukupnu sigurnosnu politiku; stoga poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da započne proces konzultacija kojim će se obuhvatiti svi dionici, počevši od država članica i vodećih stručnjaka za vanjsku politiku EU-a koji dolaze izvan institucija EU-a, ali i organizacija civilnoga društva;

12. smatra da bi se EU trebao više oslanjati na trgovinske i razvojne instrumente, kao što su bilateralni sporazumi i sporazumi o slobodnoj trgovini s trećim zemljama, i pritom ratifikaciju sporazuma uvjetovati potpisivanjem Pariškog sporazuma i poštovanjem temeljnih europskih vrijednosti;

13. također smatra da bi EU radi zadržavanja svoje vanjske vjerodostojnosti u središte svojih sporazuma s trećim zemljama trebao staviti klauzule o poštovanju ljudskih prava, odrediti ih kao preduvjete te ih primjenjivati prema potrebi;

14. smatra da Europska unija mora biti sposobna brže i djelotvornije reagirati na krize sa svim diplomatskim i ekonomskim instrumentima koje ima na raspolaganju i uključiti više civilnih i vojnih misija u ZSOP; podsjeća da bi u tu svrhu trebala staviti veći naglasak na sprečavanje sukoba rješavanjem temeljnih uzroka nestabilnosti i stvaranjem instrumenata za nošenje s njima; u tom pogledu podsjeća da je potrebno znatno povećati proračunska sredstva EU-a za sljedeći VFO i barem udvostručiti sredstva za sprečavanje sukoba, izgradnju mira i posredovanje; podsjeća na temeljnu ulogu EU-a u podupiranju demokracije u europskom susjedstvu, posebno s pomoću programa potpore Europske zaklade za demokraciju;

15. ističe da Europska unija mora prijeći s pristupa odgovora na anticipatorni pristup te naglašava važnost udruživanja sa strateškim partnerima EU-a sličnih stavova, posebno s NATO-om i zemljama u usponu, s ciljem obrane globalnog poretka utemeljenog na pravilima koji se temelje na međunarodnom i humanitarnom pravu te multilateralnim ugovorima; podsjeća da se ZVSP EU-a zasniva na partnerstvu i multilateralizmu, što pomaže u ujedinjavanju relevantnih regionalnih i svjetskih sila; ističe hitnu potrebu da se istraže novi fleksibilni oblici savezničke suradnje, posebno u praćenju i nadzoru tokova tehnologije, trgovine i ulaganja, te pronađu inovativni i uključivi mehanizmi suradnje uz razvoj pametnog multilateralizma; poziva na ulaganje zajedničkih napora u reformu multilateralnih organizacija kako bi one postale svrsishodne;

srijeda, 15. siječnja 2020.

16. promiče vanjsku politiku EU-a koja ujedinjuje institucije EU-a i države članice u zajedničkoj i snažnoj vanjskoj politici na razini EU-a, čime se EU-u daje veća vjerodostojnost; pozdravlja ideju da bi takva politika snažno podržavala ključnu ulogu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku; potiče uspostavu *ad hoc* koalicija država članica kojima se omogućuje veća fleksibilnost i poboljšana prilagodljivost vanjskog djelovanja Unije jer se time smanjuje pritisak koji stvara potreba za postizanjem konsenzusa među državama članicama; potiče ponovnu uspostavu tješnjih oblika suradnje između ministara vanjskih poslova i potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku kako bi oni mogli djelovati u ime EU-a jačajući pritom koheziju i demokratski legitimitet EU-a; poziva EU da svojim građanima bolje priopći svoju viziju i ciljeve zajedničke vanjske i sigurnosne politike;

17. traži veću solidarnost i pojačanu koordinaciju između EU-a i država članica; podsjeća da je potrebna dosljednost između vanjskih politika Unije i drugih politika koje imaju vanjsku dimenziju te da se takve politike koordiniraju s međunarodnim partnerima; smatra da je suradnja među državama članicama ključna za očuvanje demokracije, zajedničkih vrijednosti, sloboda te socijalnih i ekoloških standarda EU-a; naglašava da je potrebno proširiti suradnju država članica, partnerskih zemalja i međunarodnih organizacija; ponovno ističe važnost članka 24. stavka 3. UEU-a, u kojem stoji da države članice bez zadržske podupiru vanjsku i sigurnosnu politiku Unije u duhu lojalnosti i uzajamne solidarnosti te se suzdržavaju od svakog djelovanja koje je suprotno interesima Unije; naglašava da je, kako je navedeno u Ugovoru, Vijeće za vanjske poslove EU-a forum na kojem nacionalni ministri predstavljaju svoja stajališta i postižu dogovore o politikama te da, nakon što se postigne dogovor o politici, države članice trebaju u potpunosti poduprijeti potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u izvršavanju te politike, uključujući u svojim diplomatskim nastojanjima;

18. ističe da Europska unija mora u potpunosti provoditi odredbe Ugovora iz Lisabona i učinkovitije se koristiti svojim postojećim instrumentima; poziva EU da djeluje na usklađeniji i dosljedniji način kako bi poboljšao svoje postupke donošenja odluka te postao učinkovit i vjerodostojan vanjski akter, pri čemu ESVD igra ključnu ulogu;

Jačanje Europskog parlamenta kao stupa ZVSP-a

19. ističe da Europska unija svoj puni potencijal može ostvariti samo jednoglasnim nastupom i djelovanjem te postupnim prijelazom odlučivanja s nacionalne na nadnacionalnu razinu, uz potpuno iskorištavanje mogućnosti koje nude Ugovori, institucije EU-a i njihovi postupci, te djelujući uz puno poštovanje pravila supsidijarnosti i nadležnosti država članica; naglašava da bi se Europska unija trebala koristiti svim dostupnim sredstvima za ostvarenje toga cilja, uključujući ona koja nudi parlamentarna diplomacija;

20. u tom smislu ponovno ističe da je Parlament tijekom godina razvio niz instrumenata i mreža u području vanjskog djelovanja, kao što su zajednički parlamentarni odbori i odbori za parlamentarnu suradnju s trećim zemljama, kao i u okviru međuparlamentarnih izaslanstava, *ad hoc* izaslanstava i misija za promatranje izbora koji se razlikuju od onih na raspolaganju izvršnoj vlasti Europske unije i koji ih ujedno dopunjuju; naglašava ovlasti nadzora i kontrole koje provodi Parlament i naglašava da njegova izvješća i rezolucije zaslužuju veću pozornost; naglašava važnost parlamentarnih skupština kao foruma za suradnju i institucijski dijalog te ističe njihov vrijedan doprinos vanjskom djelovanju Europske unije i području sigurnosti i obrane; naglašava potrebu za promicanjem njihovih aktivnosti i jamčenjem odgovarajućeg vođenja njihova rada;

21. ističe ključnu ulogu misija EU-a za promatranje izbora; naglašava političku odgovornost glavnih promatrača koji su imenovani iz redova zastupnika u Europskom parlamentu; stoga poziva na integriraniji pristup vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a koji uključuje parlamentarnu dimenziju; poziva na jačanje međuinstitucionalne suradnje u osmišljavanju strategija za treće zemlje i regije, s posebnim naglaskom na zemljama zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva; podsjeća na važnost parlamentarne diplomacije i međuparlamentarnih odnosa za potporu tim ciljevima; potvrđuje da Parlament mora imati snažniju ulogu u ZVSP-u i na međunarodnoj sceni; ističe potrebu za tim da EU i države članice surađuju na pripremi ukupne političke strategije za preusmjerenu parlamentarnu demokraciju koja obuhvaća integriraniji pristup vanjskoj i sigurnosnoj politici te da prilagode svoj način rada;

22. ističe ulogu svake institucije koja sudjeluje u ZVSP-u/ZSOP-u u preispitivanju svojih metoda rada i ocjenjivanju najboljeg načina ispunjenja svoje uloge u skladu s Ugovorima;

srijeda, 15. siječnja 2020.

23. poziva na poboljšanje međuinstitucijske suradnje u tom smislu da Parlament prima informacije s dostatnim rokom kako bi, ako je to potrebno, mogao izraziti svoje stajalište, te kako bi Komisija i ESVD mogli to stajalište uzeti u obzir; poziva Komisiju i ESVD na učinkovitu i sveobuhvatnu razmjenu informacija kako bi Parlament mogao učinkovito i pravovremeno izvršavati svoju nadzornu ulogu, među ostalim u području ZVSP-a; pozdravlja predanost budućeg potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku boljem i bržem obavještavanju i uključivanju Parlamenta te savjetovanja s njim o temeljnim odlukama ZVSP-a;

24. poziva na jačanje uloge Parlamenta u nadzoru i kontroli vanjskog djelovanja EU-a, uključujući nastavak redovitih savjetovanja s potpredsjednikom Komisije/Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, ESVD-om i Komisijom; poziva na zaključenje pregovora o pristupu Parlamenta osjetljivim informacijama Vijeća u području ZVSP-a i ZSOP-a;

25. napominje da bi, ako/kada dođe do Brexita, Odbor za vanjske poslove Parlamenta (AFET), kao vodeći odbor nadležan za odnose s trećim zemljama, trebao od izvršne vlasti EU-a dobiti sve potrebne informacije kako bi u ime Parlamenta mogao detaljno nadzirati pregovarački proces u skladu s člankom 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i pravodobno dati mišljenje o budućim sporazumima s Ujedinjenom Kraljevinom, za koje će biti potrebna suglasnost Parlamenta; naglašava važnost buduće suradnje između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine u području ZVSP-a i ZSOP-a te uviđa potrebu za pronalaženjem kreativnih rješenja;

26. ističe napore koje EU ulaže dosljedno potvrđujući važnost održavanja i jačanja slobodnog i otvorenog međunarodnog poretka koji se temelji na poštovanju vladavine prava;

27. traži da se, prije nego što Komisija i ESVD donesu strategiju ili komunikaciju u vezi sa ZVSP-om, uspostavi mehanizam savjetovanja s Odborom za vanjske poslove i relevantnim tijelima;

28. traži stratežiji pristup te veću dosljednost i komplementarnost između instrumenata EU-a za vanjsko financiranje i ZVSP-a, kao što se navodi u ugovorima, kako bi se Europskoj uniji omogućilo da se suoči sa sve većim izazovima u području sigurnosne i vanjske politike; naglašava da se vjerodostojan i djelotvoran ZVSP mora temeljiti na odgovarajućim financijskim sredstvima; poziva da se u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) (2021. – 2027.) osiguraju takva sredstva za vanjsko djelovanje EU-a te da EU svoja sredstva usmjeri na strateške prioritete;

29. prima na znanje prijedlog Komisije da se većina postojećih instrumenata za vanjsko djelovanje spoji u jedan instrument, to jest Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI); ponavlja da se spajanjem instrumenata za vanjsko djelovanje u jedan fond može dovesti do sinergija, djelotvornosti i brzine u procesu odlučivanja i isplaćivanju sredstava, no da se ne bi smjelo preusmjeriti sredstva Unije s dugoročnih i glavnih vanjskopolitičkih ciljeva, a to su iskorjenjivanje siromaštva, održivi razvoj i zaštita ljudskih prava; pozdravlja pojednostavljenje strukture vanjskih instrumenata predložene u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju; poziva na odgovarajući sustav provjere i ravnoteže, dostatnu razinu transparentnosti te Parlamentov doprinos strateškoj politici i redoviti nadzor nad njezinom primjenom; naglašava važnost načela diferencijacije u pružanju pomoći zemljama u susjedstvu s većom predanošću europskim reformama u okviru načela „više za više” i „manje za manje”;

30. naglašava potrebu za većom ulogom Parlamenta tijekom nadzora i upravljanja svim vanjskim instrumentima, među ostalim Instrumentom pretpristupne pomoći za razdoblje 2021. – 2027. (IPA III); ističe ulogu Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru (IcSP), posebno u podupiranju mira i stabilnosti diljem svijeta; očekuje pravodobno donošenje instrumenata za razdoblje nakon 2020., uključujući Europski instrument mirovne pomoći, kako bi se izbjegli nepotrebni nedostaci u financiranju;

31. smatra da bi sprečavanje sukoba, izgradnja mira i posredovanje te mirno rješavanje dugotrajnih sukoba, posebno u neposrednom susjedstvu EU-a, trebali biti prioritet u nadolazećim godinama; naglašava da bi takav pristup dao visoku razinu dodane vrijednosti EU-a u pogledu politike, društva, gospodarstva i ljudske sigurnosti; podsjeća da aktivnosti u području sprečavanja sukoba i posredovanja pomažu u promicanju prisutnosti i vjerodostojnosti EU-a na međunarodnoj sceni i da se one trebaju odvijati u okviru sveobuhvatnog pristupa koji povezuje sigurnost, diplomaciju i razvoj; ističe potrebu za konsolidacijom Europske unije kao utjecajnog globalnog igrača i za ulaganjem u sprečavanje sukoba

srijeda, 15. siječnja 2020.

i posredovanje u njima; poziva EU na daljnje davanje prednosti sprečavanju sukoba i posredovanju; ističe vrijedan doprinos Parlamenta u području rješavanja sukoba te posredovanja, dijaloga i promicanja vrijednosti demokracije, vladavine prava, poštovanja manjina i temeljnih prava, posebno u zemljama zapadnog Balkana, Istočnog partnerstva i južnog susjedstva te poziva na daljnji razvoj međuinstitucijske suradnje u području posredovanja; pozdravlja veću ulogu EU-a u rješavanju sukoba i izgradnji povjerenja u okviru postojećih dogovorenih pregovaračkih oblika i načela ili u pružanju potpore tim oblicima i načelima;

32. podsjeća na važnost snažne europske politike susjedstva kojom se EU obvezuje na zajedničke društvene, političke i gospodarske interese partnerskih zemalja na istoku i jugu; naglašava stratešku ulogu koju Unija može imati u okviru europske politike susjedstva u cilju jačanja otpornosti partnera EU-a kao ključnog prioriteta kako bi se nosili s prijetnjama i pritiscima s kojima se suočavaju; potvrđuje da Europska unija mora, kako bi bila snažan globalni akter, biti i važan akter u susjedstvu;

33. podsjeća da moderne demokratske države zahtijevaju potpuno funkcionalne zakonodavne grane i u tom pogledu naglašava važnost podupiranja rada parlamenata i na zapadnom Balkanu i u susjedstvu;

34. uviđa važnost stabilnosti istočnog susjedstva za vlastitu sigurnost Unije i transformacijskog potencijala EU-a za susjedne regije i zemlje; ponovno ističe svoju potporu Istočnom partnerstvu koje je 2019. proslavilo svoju desetogodišnju obljetnicu; međutim, naglašava da je, kako bi Istočno partnerstvo bilo uspješnije, potrebno da EU i njegovi partneri preuzmu nove inicijative i obveze; potiče razvoj sve bliskijih odnosa s Istočnim partnerstvom, uključujući ciljne strategije za Ukrajinu, Gruziju i Moldovu te važnost toga da se uzmu u obzir ideje kao što je Strategija za trio 2030. i ideje iz najnaprednijih zemalja Istočnog partnerstva s kojima je sklopljen sporazum o pridruživanju EU-u; ističe da bi se takav pristup trebao temeljiti na načelima „više za više” i „manje za manje” te da bi ga trebale provoditi institucije EU-a i koalicija država članica EU-a sličnih stavova (europski proces Trio), s naglaskom na konkretnim projektima i programima za praćenje najboljih praksi iz berlinskog procesa i integracije Europskog gospodarskog prostora; smatra da uspjeh preobrazbe u zemljama Istočnog partnerstva, posebno u Ukrajini, Moldovi i Gruziji, zemljama s kojima je sklopljen sporazum o pridruživanju EU-u, može polučiti pozitivne rezultate koji bi također mogli utjecati na društvo u susjednoj Rusiji;

35. podsjeća i naglašava da bi suradnja sa zemljama Istočnog partnerstva i drugim susjednim zemljama EU-a trebala biti prioritet ZVSP-a zbog ključnog interesa EU-a u pogledu razvoja i demokratizacije tih zemalja; poziva Komisiju i ESVD da nastave jačati gospodarske veze i povezanost te da se, u slučaju kada su ispunjeni svi uvjeti, koriste trgovinskim sporazumima i sporazumima o pridruživanju, pristupom jedinstvenom tržištu i produbljenim osobnim kontaktima, uključujući olakšavanjem viznog režima i liberalizacijom; naglašava da bi sve navedeno moglo služiti kao poticaj za demokratske reforme te usvajanje europskih pravila i normi;

36. ponovno ističe predanost EU-a podupiranju suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i političke neovisnosti Ukrajine i svih zemalja Istočnog partnerstva u okviru njihovih međunarodno priznatih granica, u skladu s međunarodnim pravom, normama i načelima, kako bi se povećala potpora stanovnicima koji su pogođeni sukobima, interno raseljenim osobama i izbjeglicama te suzbili pokušaji destabilizacije iz trećih zemalja, posebno Rusije; odbacuje uporabu sile ili prijetnje silom u rješavanju sukoba i ponovno ističe svoju viziju da bi trenutačni sukobi u svim zemljama Istočnog partnerstva trebali biti riješeni u skladu s normama i načelima međunarodnog prava; ostaje u potpunosti predan politici nepriznavanja nezakonitog pripojenja Krima; snažno ističe važnost proaktivnog pristupa koji se temelji na međunarodnom pravu protiv dugotrajnih sukoba u istočnom susjedstvu; osuđuje, nadalje, kontinuiranu militarizaciju gruzijskih okupiranih područja Abhazije i regije Činvali/južne Osetije te poziva Rusiju da ispuni svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom; ističe da više od jednog desetljeća nakon završetka ruske agresije u Gruziji i naknadnog prekida vatre u kojem je posredovao EU Rusija još uvijek očigledno krši neke od njegovih odredbi te da i dalje traje postupak „uvođenja granica”; poziva na jačanje mandata Promatračke misije Europske unije u Gruziji (EUMM) i njezine poboljšane vidljivosti; potiče Rusku Federaciju, kao okupatorsku silu, da poštuje svoje međunarodne obveze i omogućiti EUMM-u neometan pristup okupiranim regijama;

37. pozdravlja to što Komisija ponovno potvrđuje europsku perspektivu zapadnog Balkana i naglašava svoju predanost proširenju, koje je i dalje ključna politika i služi kao poticajna sila EU-a; ponovno ističe potrebu za ambicioznim i vjerodostojnim stavom EU-a o proširenju;

srijeda, 15. siječnja 2020.

38. poziva na vjerodostojnu strategiju proširenja EU-a na zapadnom Balkanu koja se temelji na strogim i pravednim uvjetima u skladu s primjenom kopenhaskih kriterija i koja je i dalje važan alat za promicanje sigurnosti jačanjem otpornosti zemalja u regiji od strateške važnosti za EU;

39. ponavlja da je, osim sveukupnog ZVSP-a, cilj europske politike za zemlje zapadnog Balkana voditi ih prema pristupanju; ističe da je taj proces proširenja utemeljen na zaslugama i da ovisi o njihovom poštovanju kopenhaskih kriterija, načela demokracije, poštovanja temeljnih sloboda, ljudskih prava i prava manjina, poštovanja vladavine prava i njihovih pojedinačnih postignuća u ispunjavanju propisanih kriterija;

40. naglašava važnost trajnog procesa reformi povezanog s transformativnim učinkom na zemlje kandidatkinje; ostaje u potpunosti predan pružanju potpore reformama i projektima usmjerenima na EU, s posebnim naglaskom na daljnjem jačanju vladavine prava i dobrom upravljanju, zaštiti temeljnih prava i poticanju pomirenja, dobrosusjedskih odnosa i regionalne suradnje; sa žaljenjem primjećuje usporavanje procesa;

Jačanje ZVSP-a u borbi protiv globalnih prijetnji

41. poziva na jačanje kapaciteta EU-a i njegovih država članica za samostalno djelovanje u području sigurnosti i obrane; naglašava da je važnije nego ikad učinkovito i blisko partnerstvo s partnerskim organizacijama poput UN-a ili NATO-a te s drugim međunarodnim institucijama poput Afričke unije i OESS-a; naglašava da je NATO glavni sigurnosni partner EU-a; naglašava važnost bliske suradnje s NATO-om u pogledu svih pitanja povezanih s obranom i rješavanjem sigurnosnih izazova s kojima se EU i njegovo susjedstvo suočavaju, posebno onih koje se odnose na suzbijanje hibridnih prijetnji;

42. pozdravlja napore EU-a da ojača europsku sigurnost i obranu radi bolje zaštite Unije i njezinih građana te doprinosu miru i stabilnosti u susjedstvu i šire u skladu sa Zajedničkom izjavom o suradnji EU-a i NATO-a od 10. srpnja 2018.;

43. ističe ulogu NATO-a kao važnog stupa europske sigurnosti i pozdravlja aktualni proces proširenja NATO-a koji doprinosi stabilnosti i dobrobiti Europe;

44. smatra da bi glasovanje kvalificiranom većinom povećalo učinkovitost vanjske i sigurnosne politike EU-a i da bi ubrzalo postupak donošenja odluka; poziva Vijeće da redovito primjenjuje sustav glasovanja kvalificiranom većinom u slučajevima predviđenima u članku 31. stavku 2. UEU-a i poziva Vijeće da preuzme tu inicijativu primjenom prijelazne klauzule sadržane u članku 31. stavku 3. UEU-a; potiče Vijeće da razmotri mogućnost da se glasovanje kvalificiranom većinom proširi i na druga područja ZVSP-a;

45. podržava europsku raspravu o novim formatima, kao što je Vijeće sigurnosti EU-a, u duhu cjelovita dijaloga i suradnje s državama članicama, i o mjerama za bolju koordinaciju unutar EU-a i međunarodnih tijela, kako bi se poboljšalo postupak odlučivanja i dovelo do učinkovitije međuvladine suradnje u tom području;

46. pozdravlja odluku predsjednice Komisije da u roku od pet godina izgradi istinsku i operativnu europsku obrambenu uniju i poziva na transparentnu razmjenu s Parlamentom i državama članicama radi uspostave obrambene unije; vjeruje da bi u tom kontekstu EU trebao na najbolji mogući način iskoristiti postojeće mehanizme i instrumente, kao što su stalna strukturirana suradnja (PESCO), vojna mobilnost i Europski fond za obranu (EDF), koji za cilj imaju poboljšanje nacionalnih i europskih kapaciteta te potporu povećanju učinkovitosti europske obrambene industrije; poziva na stvaranje mehanizma za parlamentarni demokratski nadzor nad svim novim instrumentima u području obrane;

47. naglašava potrebu da se osigura stalna evaluacija PESCO-a i ERF-a i načina na koje oni doprinose ciljevima ZVSP-a kako bi se osiguralo pružanje odgovarajućih sredstava u skladu s obvezama u okviru PESCO-a te učinkovito i dosljedno provele odluke EU-a, među ostalim integriranjem europskom obrambenom tehnološkom i industrijskom bazom (EDTIB), na način kojim se jamči da će Unija i dalje biti otvorena za suradnju;

srijeda, 15. siječnja 2020.

48. podsjeća na to da se u članku 20. stavku 2. UEU-a, u kojem su sadržane odredbe o pojačanoj suradnji, državama članicama nude dodatne mogućnosti za ostvarivanje napretka u području ZVSP-a te bi ga stoga trebalo primjenjivati;

49. podsjeća da klimatske promjene utječu na sve aspekte ljudskog života, pa i među ostalim na povećanje vjerojatnosti sukoba i nasilja; naglašava da bi klimatska pitanja i spremnost provedbe globalnog upravljanja okolišem trebala biti integrirana u vanjsku politiku EU-a;

50. ističe činjenicu da bi EU trebao razviti kapacitete za praćenje rizika povezanih s klimatskim promjenama koji bi trebali obuhvaćati politike osjetljivosti i sprečavanja krize; u tom kontekstu potvrđuje da se povezivanjem mjera za prilagodbu klimatskim promjenama i mjera za izgradnju mira jača sposobnost sprečavanja sukoba; ističe da je potrebno razviti sveobuhvatan i anticipativni pristup klimatskim promjenama; poziva EU i države članice da djeluju s velikim ambicijama na međunarodnoj konferenciji o klimi i da ispune svoje obveze; u tom pogledu ističe vrijednost klimatske diplomacije;

51. naglašava potrebu za razvojem sveobuhvatnog pristupa klimatskim promjenama i sigurnosti u skladu s ciljevima održivog razvoja, osobito 13. i 16. ciljem održivog razvoja, radi osiguravanja pravednih i dostatnih tokova klimatskog financiranja u okviru Pariškog sporazuma te da se u okviru sadašnjeg Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru i nadolazećeg Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju omoguće više razine financiranja za takve mjere;

52. ističe sve veću geopolitičku važnost Arktika i njegov utjecaj na sigurnosno stanje u EU-u i čitavom svijetu; potiče EU da radi na dosljednijoj unutarnjoj i vanjskoj politici, strategiji za Arktik i konkretnom akcijskom planu za angažman EU-a na Arktiku, uzimajući u obzir i sigurnosne i geostrateške aspekte; ističe da EU može pridonijeti rješavanju mogućih sigurnosnih i geostrateških izazova;

53. poziva na jaču potporu strategiji pomorske sigurnosti EU-a s obzirom na to da sloboda plovidbe predstavlja sve veći izazov i na svjetskoj razini i u susjedstvu; ustraje u tome da se sloboda plovidbe mora poštovati u svakom trenutku te da se primjenom mjera treba usredotočiti na smirivanje i sprečavanje oružanih sukoba i vojnih incidenata;

54. žali zbog toga što su napetosti u porastu te što je kršenje zakona o moru i međunarodnog pomorskog prava i dalje prisutno u mnogim od glavnih svjetskih pomorskih žarišnih točaka, primjerice u Južnom kineskom moru, tjesnacu Hormuz, Adenskom zaljevu, Gvinejskom zaljevu itd.; podsjeća na nestabilno stanje na Azovskom moru; napominje da su mnoge od tih napetosti geopolitičke naravi;

55. poziva EU da poduzme aktivne mjere i razmotri mjere ograničavanja kao odgovor na teška kršenja slobode plovidbe i međunarodnog pomorskog prava;

56. podsjeća na to da su učinkoviti međunarodni režimi kontrole oružja, razoružanja i neširenja oružja okosnica globalne i europske sigurnosti; napominje da neodgovorni prijenosi oružja trećim zemljama ugrožavaju i oslabljuju ZVSP, a posebno napore EU-a za mir, stabilnost i održivi razvoj; poziva na strogo poštovanje osam mjerila utvrđenih Zajedničkim stajalištem 2008/944/CFSP o kontroli izvoza oružja te u tom pogledu poziva na uspostavu mehanizma za praćenje i kontrolu na razini EU-a; naglašava potrebu za obrambenom industrijom kojom se učinkovito i djelotvorno upotrebljava novac poreznih obveznika, uz potrebu da EU potiče bolje integrirano unutarnje tržište u području obrambenih dobara i koordiniranu politiku radi podupiranja istraživanja i razvoja u području obrane; poziva države članice EU-a da multilateralno nuklearno razoružanje odrede kao prioritet vanjske i sigurnosne politike EU-a; vjeruje da EU mora nastaviti ulagati napore u održavanje na životu nuklearnog sporazuma s Iranom; potiče potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da se koristi svim dostupnim političkim i diplomatskim sredstvima za zaštitu zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP) i novog sporazuma o strateškom smanjenju oružja (Novi START) te da pokrene dosljednu i vjerodostojnu strategiju za multilateralne pregovore o regionalnim mjerama za smirivanje napetosti i za izgradnju povjerenja u državama Perzijskog zaljeva koje uključuju sve dionike u regiji; naglašava da je kapacitet EU-a za diplomatsku suradnju sa svim uključenim dionicima snažna prednost koju bi u tu svrhu trebalo u potpunosti iskoristiti;

srijeda, 15. siječnja 2020.

57. potiče države članice da u potpunosti poštuju Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/CFSP o kontroli izvoza oružja, da strogo provode svoje obveze koje proizlaze iz ovog Zajedničkog stajališta, a posebno kriterij br. 4 o regionalnom miru, sigurnosti i stabilnosti, u pogledu svoje politike izvoza oružja u Tursku, te da Turskoj uvedu embargo na prodaju oružja nakon njezine nezakonite invazije u sjevernu Siriju i nezakonitih djelovanja na istočnom Sredozemlju, a posebno njezina prodora na isključivi gospodarski pojas i teritorijalne vode Republike Cipro; ponavlja svoje stajalište da se Zajedničko stajalište mora preispitati i ažurirati tako da se kriteriji strogo primjenjuju i provode te da je potrebno uspostaviti mehanizam sankcija; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da ovaj dosje tretira kao prioritet;

58. poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da promiče višedimenzionalnu strategiju biregionalne suradnje s Latinskom Amerikom i Karibima u području sigurnosti i obrane, da se zalaže za zajedničku obranu multilateralnog poretka, za jačanje suradnje u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala te u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica za socijalnu, političku i ekonomsku stabilnost, kao i da potiče dijalog kao instrument mirnog i dogovornog okončanja političkih sukoba kojima svjedočimo;

59. poziva na to da se istraži mogućnosti uspostave novog foruma za multilateralnu suradnju između zapadnih saveznika, to jest EU-a, SAD-a, Japana, Kanade, Južne Koreje, Australije i Novog Zelanda, oslanjajući se na nasljeđe Koordinacijskog odbora za multilateralne strateške kontrole izvoza; ističe da bi nadležnost novog foruma trebala obuhvaćati praćenje i nadzor izvoza tehnologija, trgovinskih tokova i osjetljivih ulaganja u relevantne zemlje;

60. naglašava da je jačanje važnih odnosa s istočnom i jugoistočnom Azijom ključno za Unijinu sveobuhvatnu i održivu strategiju povezivanja koja se temelji na pravilima; stoga promiče održivost, pristup temeljen na pravilima i VFO kao odlučujući instrument;

61. prima na znanje povećanje vojnih kapaciteta u toj regiji i poziva sve uključene strane da poštuju slobodu plovidbe, da rješavaju nesuglasice mirnim putem te da se suzdrže od poduzimanja jednostranih mjera kako bi promijenile *status quo*, među ostalim, na Istočnom i Južnom kineskom moru te u Tajvanskom tjesnacu; izražava zabrinutost zbog toga što uplitanje stranih autokratskih režima u predstojeće opće izbore s pomoću dezinformiranja i kibernetičkih napada predstavlja prijetnju azijskim demokracijama i regionalnoj stabilnosti; ponovno ističe svoju potporu svrhovitom sudjelovanju Tajvana u međunarodnim organizacijama, mehanizmima i aktivnostima;

62. naglašava da bi Europska komisija trebala uključiti strategiju kibersigurnosti u nastojanja EU-a za digitalizaciju i promicati tu inicijativu u svim državama članicama kao dio snažne političke i gospodarske angažiranosti u području digitalnih inovacija;

63. poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da pojačaju napore u suzbijanju kibernetičkih i hibridnih prijetnji, koje su kombinacije dvosmislenih stajališta, jačanjem mehanizama kiberobrane EU-a i država članica te njihove otpornosti protiv hibridnih prijetnji izgradnjom ključnih infrastrukturnih kibernetičkih kapaciteta i metoda za analizu rizika i osjetljivosti; naglašava da je potrebna bolja koordinacija kako bi se ti izazovi mogli učinkovito prevladati; podsjeća na to da bi se strateškom komunikacijom i javnom diplomacijom trebali ojačati geopolitički utjecaj EU-a i njegova opća predodžba u svijetu te zaštititi njegovi interesi;

64. naglašava da strano uplitanje u europske poslove predstavlja velik rizik za europsku sigurnost i stabilnost; snažno podupire unapređenje kapaciteta Europske unije za stratešku komunikaciju; s tim u vezi poziva na daljnju potporu trima radnim skupinama za stratešku komunikaciju (istok, jug i zapadni Balkan); poziva na povećanu potporu Odjelu za stratešku komunikaciju ESVD-a, s obzirom na to da ima ključnu ulogu, njegovim pretvaranjem u punopravni odjel u okviru ESVD-a koji je odgovoran za istočno i južno susjedstvo, uz odgovarajuće osoblje i odgovarajuća proračunska sredstva, po mogućnosti pomoću dodatne namjenske proračunske linije;

65. poziva države članice da ojačaju svoje kapacitete i potiču suradnju i razmjenu informacija kako bi se spriječilo neprijateljsko uplitanje državnih i nedržavnih aktera iz trećih zemalja u postupak donošenja odluka u EU-u i državama članicama; smatra da bi veće strateške komunikacijske sposobnosti EU-a mogle doprinijeti tom cilju;

srijeda, 15. siječnja 2020.

66. naglašava da je uplitanje u izbore dio šire strategije hibridnog ratovanja i da je stoga odgovor na tu strategiju pitanje temeljne sigurnosti i vanjske politike; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiju i države članice da razviju sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv stranog uplitanja u izbore i dezinformacija u nacionalnim i europskim demokratskim procesima, uključujući onih koji dolaze iz ruske propagande koju sponzorira država;

67. napominje da je Rusija najčešći izvor hibridnih i konvencionalnih sigurnosnih prijetnji Europskoj uniji i njezinim državama članicama te da aktivno nastoji potkopati europsko jedinstvo, neovisnost, univerzalne vrijednosti i međunarodne norme; drži, iako se ne može očekivati promjena agresivne politike pod trenutačnim vodstvom u Moskvi, da je u budućnosti moguće da Rusija postane demokratskija zemlja sličnija europskim zemljama; stoga poziva na povećanje napora za jačanje otpornosti EU-a i njegovih država članica te na stvaranje dugoročne strategije EU-a prema Rusiji koja se temelji na tri stupa odvratanja, suzbijanja i transformacije;

68. poziva Vijeće da dopuni skup instrumenata EU-a za ljudska prava i vanjsku politiku globalnim režimom sankcija na tragu zakona Magnicki kako bi se pojačao postojeći režim omogućavanjem prisilnog zamrzavanje imovine i zabrana izdavanja viza pojedincima koji sudjeluju u teškom kršenju ljudskih prava;

69. naglašava potrebu za ostvarivanjem koristi od konkurentne prednosti EU-a kako bi mogao brzo ostvariti strateški položaj u međunarodnoj utrci za nove tehnologije, informacije, obranu, industrije energije iz obnovljivih izvora, uvođenje 5G tehnologije, ekosustav Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi (EuroHPC) i autonoman, pouzdan i ekonomičan pristup svemiru kako bi se spriječilo da EU bude ovisan o tehnološkim i digitalnim divovima iz neeuropskih trećih zemlja; naglašava da je razvijanje pouzdane tehnologije umjetne inteligencije ključno za jamčenje strateške autonomije EU-a, posebno u području donošenja odluka i sposobnosti; stoga poziva Uniju da održi i poveća svoja ulaganja u tom području;

70. prepoznaje temeljnu ulogu civilnih i vojnih misija koje čine dio ZSOP-a i ističe da se tim misijama moraju osigurati ljudski i materijalni resursi za očuvanje mira, izbjegavanje sukoba, jačanje međunarodne sigurnosti te jačanje europskog identiteta i strateške autonomije EU-a; izražava žaljenje zbog toga što je učinkovitost tih misija i operacija ZSOP-a dovedena u pitanje zbog ukorijenjenih strukturnih slabosti, velike razlike u doprinosima država članica i ograničenja u njihovim mandatima;

71. smatra da EU još nije na odgovarajući način iskoristio svoje bogate resurse u području ZSOP-a; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiju i države članice da pojačaju svoje napore u području suradnje u pogledu ZVSP-a kako bi civilne i vojne misije ZSOP-a bile otpornije, kako bi se povećanjem njihove fleksibilnosti poboljšali njihovi operativni kapaciteti, povećala njihova učinkovitost i djelotvornost na terenu te njihovi mandati postali što sveobuhvatniji, jednostavniji i jasniji; smatra da bi novi instrumenti, kao što je Europski instrument mirovne pomoći, mogli povećati solidarnost i podjelu tereta među državama članicama kada je riječ o doprinosu operacijama ZSOP-a te općenito mogli pridonijeti povećanju učinkovitosti vanjskog djelovanja EU-a;

72. podsjeća da je uključiv pristup sprečavanju i rješavanju sukoba od ključne važnosti za njihovu dugoročnu održivost i podsjeća na povećani uspjeh rješavanja sukoba u slučajevima kada se poštuju rodni paritet i ravnopravnost; poziva na veće sudjelovanje žena u takvim misijama, kao i na rukovodećim položajima u tim misijama, uključujući u postupcima donošenja odluka i pregovorima; naglašava da bi rodna perspektiva trebala biti sustavnije uključena u misije i operacije ZSOP-a i aktivno doprinositi provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 te njezinih popratnih rezolucija o ženama, miru i sigurnosti i Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2250 (2015) o mladima, miru i sigurnosti; stoga poziva Komisiju da osigura strukturno uključivanje žena, mladih, boraca za ljudska prava te vjerskih, etničkih i drugih manjina u svim svojim aktivnostima povezanim s upravljanjem sukobima;

73. traži djelotvorno uvrštavanje rodne ravnopravnosti i prava manjina u strateške i operativne aspekte vanjskog djelovanja EU-a, što bi moglo uključivati ciljano programiranje u novom financijskom instrumentu u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju; pozdravlja obvezu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da do kraja mandata ostvari cilj od 40 % žena na rukovodećim položajima i među šefovima delegacija; poziva ESVD da Parlamentu redovito dostavlja ažurirane podatke o provedbi te obveze;

---

srijeda, 15. siječnja 2020.

74. ističe da je teroristička prijetnja i dalje prisutna i u Europi i šire; čvrsto vjeruje da bi borba protiv terorizma trebala ostati prioritet EU-a u narednim godinama; poziva novu Komisiju da predstavi akcijski plan EU-a protiv terorizma;

75. ističe važnost jačanja i jamčenja obavještajne suradnje u EU-u, s obzirom da terorizam prijeti samoj srži naših europskih vrijednosti kao i našoj sigurnosti te zahtijeva višedimenzionalni pristup koji uključuje granična, policijska, sudska i obavještajna tijela svih država članica, kao i trećih zemalja;

o

o o

76. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te državama članicama.
